

Fotod EVELIN KIVILO

Nii kallid juuksed

Tiiu Silla (48) sõbrad on segaduses – ühel päeval on tal pikad ja brünetid, teisel lühikesed ja blondid juuksed. Pole mingi ime, kui tänaval keegi teretamata mööda tuiskab.

Evelin Kivilo

Tiiu istub juuksuritoolis ja meister sätib ta soengut. Mõnekümne minuti jooksul koh- tun viie erineva näoga Tiiuga: tütarlapseli- kult kelmikas, õpetajalikult reserveeritud, rokkarlikult turritav ning armsalt malbe. Tiiu uueks juuksevärviks saab Casabella juuksestudio parukameistri **Anu Voolpriiti** osava käe all efektne ja noorus- lik, ent samas väärikas blond.

Liikumine inkognito

Heitluses munasarjavähiga kaotas Tiiu

pärast keemiaravikuuri juuksed. Tema loomulikud juuksed on erandlikud – kas- tanpruunid, eriti tihedad ja paksud – nii et kui ta lasi juukseid värvida, pidid kaks juuksurit kummaltki poolt värvi peale kandma. Maksis ka topelt.

“Oli üsna kole, kui ühtäkki hakkasid uhked juuksed salkudena välja langema,” tunnistab Tiiu. Et pikki karvu oleks kodu- ses majapidamises vähem lehvimas, lasi ta lõigata lühikese poisipea. “Nädal-paar olid järjest hõredamad juuksed peas, kuni

lasin juuksuril endale päris särava kaalik- nupu poleerida.”

Siis hankis ta endale paruka ja hiljem veel neli erinevat parukat. Sõprades teki- tas ta aga kord pikkade ja siis lühikeste juustega suurt segadust. Samas mõtles Tiiu, et kui see vähihaigus kord juba nii masendav on, siis naudiks juba eksper- menteerimise rõõmu. Efekt oli nii ootama- tu, et Tartu linnas, kus iga 20 sammu järel kohtab mõnd tuttavat, ei tundnud teda enam mitte keegi ära. Tiiu avas suu ja piiksatas: “Tere”, kuid vastutulevad inime- sed vaatasid nõutu pilguga, pöörasid näo ära, vaatasid uuesti ja läksid edasi. Mingil määral hakkas selline *inkognito*-olek talle isegi lõbu pakkuma, sest tore oli valida, kellega rääkida ja kellega mitte.

Parukaid tehakse nii naturaalsest kui ka kunstjuustest. Casabellas on parukaid

Kuidas hoida kunstmaterjalist parukat?

- Parukat peaks pesema iga 10 kandmiskorra järel (vajadusel tiheda- mini) spetsiaalse šampooni ja leige veega. Seejärel loputa külma veega ning kasuta paruka palsamit.
- Enne pesu tuleks parukas õrnalt parukakammiga läbi kammida.
- Pigista parukast liigne vesi (ära vääna) ja kuivata rättil.
- Kammida võib vaid täiesti kuiva parukat.
- Pihusta aeg-ajalt parukale hooldusvahendit, mis annab ilusa läike ja kaitseb väliskeskkonna mõjude eest.
- Parukat tuleks kammida spetsiaalse harja, kammi või sõrmedega. Tavalised kammid võivad paruka kiude kahjustada.
- Vajadusel võib parukale pihustada parukalakki, pärisjuustele mõeldud hooldusvahendeid tuleks vältida.
- Parukaga ei tohiks olla kuumuse käes (saunas, solaariumis) ega kasuta- da kuumi lokirulle ja fööni.
- Paruka võib tuua salongi, kui on tarvis mõnd pidulikumat soengut või põhjalikumat hooldust.

Allikas: CASABELLA JUUKSESTUUDIO

* Casabella juuksestudios saab arstitõendi esitamisel 20% hinnaalandust.

valida enam kui 30 põhitooni ning lisaks ka segatud toonide vahel. Parukad on pärit peamiselt USAst, Saksamaalt ja Ing- lismaalt, kuid valmistatakse ka kohapeal naturaalsest juustest parukaid. “Kunst- materjali eelis päris- juuste ees on see, et soeng on parukasse töödeldud ning see püsib ka pärast pesu või koleda ilmaga vihma käes,” teab parukameister. Tellitud parukat on võimalik salongis vajadusel korrigeerida – lõigata ja sättida. Kui kunstmaterjalist parukat iga päev kanda, kestab tema eluiga umbes aasta, naturaalsest juustest parukad kuni kaks aastat.

“Kunstmaterjali eelis on, et soeng on parukasse töödeldud ning püsib ka pärast pesu või koleda ilmaga vihma käes.”

Dialoog pimeduses

Kodus eelistab Tiiu olla ilma parukata. Alguses ta veidi küll muretses, kuidas lap- sed taluvad kiilaspäist ema, kuid siis sel- gus, et keegi teine ei märkagi seda. Siiski teab ta väarikaid daame, kes ka kodus ilma juusteta ei käi. Hullem oli aga see, mida Tiiu ei osanud kartagi – ka kulmud ja ripsmed langesid kemoterapia tõttu

välja. “Kohutavalt tüütu, kui kummalgi silmal on kolm rips- mekarva. Ise ka ei tea, kas püüda neid värvida või ropsti välja tõmmata,” kirjeldab Tiiu.

Niisiis tuli hakata hommikul laineri- ga nägu pähe joo- nistama, mis pol- nud ka keeruline. Ainuke oht oli, et hajameelselt nägu pihkides võis üle- jäänud päeva ühe kulmuga ringi käia.

Keemiaravi läbi teinud daamidel on aga see “soodustus”, et tükk aega ei pea sääri epileerima.

Kord korraldas Tiiu näitust “Dialoog pimeduses”, kus giidi- deks olid pimedad. Teda liigutas väga tööik, kui üks noormees puu- dutas Tiiu nägu uurides ta juukseid ja küsis: “Kuule, mis sa oled oma juustega teinud, kas sa oled need keemiaga nii ära kõrvetanud.” Ta ei olnud kunagi kohanud ühtegi paru- kaga inimest. Silmaga ei taju paru- kat keegi, aga pime poiss märkas kohe, et midagi on teisiti.

Tiiu välja valitud Revloni parukas on tehtud osaliselt käsitööna. Paruka juuksed on kinnitatud õhukese õhku läbilaskva võrgu külge karv haaval.

Parukaüllatused

“Tegelikult vaatavad inimesed üksteist nii põgusalt,” tõdeb Tiiu. Vahel teda lausa hämmastab, kui vähe märkavad inimesed detaile. Kui sul on rõõmus nägu ees, ei hakka keegi teravalt otsa vaatamagi. Kas Tiiu suutis seda? Kodust välja saades tuli võitlusvaim enamasti kaasa.

Vahel astub Tiiu uksest välja, kuid siis kargab pähe: oo jee, mul pole ju juukseid peas. Seni on ikka õigel ajal meelde tulnud, sest peal hakkab õues külm. Parukat kandma hakates pidi Tiiu ostma endale uue kapuutsiga mantli. Mütsi on paruka peal ebamugav kanda, sest pidevalt tuleb

olla valvel, et seda koos parukaga peast ära ei tõmba. “Osa kliente väidab, et parukas on mütsi eest, teised aga kurdavad, et tuul puhub äärte vahelt sisse, kui oma juukseid üldse all pole,” ütleb parukameister Anu Woolpriit. Kallimatel kvaliteetparukatel on sees

Vahel astub Tiiu uksest välja, kuid siis kargab pähe: oo jee, mul pole ju juukseid peas.

spetsiaalse teibi abil parukas peanaha külge kinnitada. Kui aga oma juuksed paruka all kasvavad, pole seda enam võimalik teha.

Ainult ühe piirangu suudab Tiiu veel paruka kandmise juures välja tuua: kaubamajas ei saa üle pea käivaid riideid korralikult proovida. Siis võib parukas viltu kiskuda. Tasapisi on Tiiu ka sellega ära harjunud.

Mõistetav, kuid vältimatu mure

PROF HELE EVERAUS, Tartu Ülikooli kliinikumi hematoloogia ja onkoloogia kliiniku juhataja, Tiiu Silla raviarst

Kindlasti on loomulik, et inimesed hoolivad oma välimusest, juuksed on ju naise väljanägemises väga tähtsad. Seepärast on mure juuste väljalangemise pärast väga hästi mõistetav. Kahjuks pole seda enamasti võimalik haiguse ravis vältida. Tuleb valida n-ö kahe halva vahel, sest haigusest jagusamine on ju eesmärk number üks.

Kemoterapia eesmärk on hävitada kasvajakarakke, samas mõjub see kõikidele organismi rakkudele, õnneks küll vähem. Juustest näeme seda lihtsalt selgelt. Lisaks saavad kahjustada ripsmed, kulmud, karvkate mujal kehal. Kui kemoterapia lõpeb, kasvavad karvad tagasi.

Paljudel juhtudel on pärast keemiaravi kasvanud uued juuksed teistsugused, näiteks muidu sirgete juustega inimesel võivad tulla lokid.

Hindamatu varandus

Tihti peale ongi juuste kaotus keemiaravi olevate naiste suuremaid muresid. Tiiu tunneb üht noort naist, kes võitles mitu aastat vähiga ja seljatas raske haiguse. Juuksed on muutunud talle kinnismõtteks: ta ostab kõige kallimaid juuksehooldusvahendeid, käib parimate juuksurite juures nii tihti kui võimalik, loeb igasugust kirjandust juuste ja juuksehoolduse kohta ning naudib, kuidas astudes lokid tema näole lähenevad.

Tiiule hakkasid juuksed tagasi kasvama paar-kolm nädalat pärast keemiaravi. ☺

Kui huvitud parukast, vaata <http://www.casabella.ee>; <http://www.tressallure.com>.